

Geachte minister Van der Wal-Zeggelink,

Via deze brief wil ik reageren op uw voornemen om de jacht op het konijn (landelijk) en op het haas (in de provincies Drenthe, Gelderland en Limburg) te sluiten.

Verbaasd...

Ik, en velen met mij, zijn verbaasd over uw voornemen om de jacht op het konijn (landelijk) en op het haas (in de provincies Drenthe, Gelderland en Limburg) te sluiten. Verbaasd, of misschien beter: verbijsterd, heb ik kennis genomen van de informatie op basis waarvan u dit besluit dreigt te gaan nemen. En ik kan nu wel, net als andere mensen die reageren op uw voornemen, ingaan op de methodiek van het onderzoek (bureauonderzoek), gebruik van een onrealistische referentiejaar (1950), afschotcijfers uit de jaren zestig, toevallige bijvangsten uit tellingen van vogeltellers en informatie van een organisatie die claimt als speerpunt “het vergaren van kennis over aantalsontwikkeling en over oorzaken van achter- of vooruitgang van een soort die nodig is voor effectieve bescherming” te hebben, maar dat doe ik niet. Ik wil proberen u van uw voornemen af te houden met hoe ik en vele jagers met mij tegen jagen in het algemeen en jacht op het konijn en het haas in het bijzonder aankijken. Mocht ik u niet kunnen overtuigen dan bent u nu in ieder geval wel goed geïnformeerd over hoe wij, veldmensen, het veld en de daarin levende wilde dieren beheren.

Jacht=rentmeesterschap

Jagers mogen in hun jachtveld op vijf wildsoorten jagen: wilde eend, houtduif, fazant, haas en konijn. Ook het patrijs stond jarenlang tussen deze wildsoorten, maar de jagers hebben, op eigen initiatief, besloten niet meer op patrijzen te jagen omdat de gunstige staat van instandhouding in geding kwam. Het patrijs is dus niet vanuit de overheid, maar door de jagers zelf van de wildlijst gehaald.

Jagen vindt plaats buiten het voorjaar en de zomer, wanneer er jongen worden grootgebracht. Het jachtseizoen, de periode tussen globaal 15 oktober tot en met 31 januari, is dus in de herfst- en wintermaanden wanneer het wild weerbaar is. In deze periode bepaalt de jager door geregeld in het veld te zijn hoeveel hazen en fazanten hij op een verantwoorde wijze kan oogsten. Jarenlange ervaring leert dat de jager zorgvuldig met het wild omgaat. En dat is logisch: enerzijds wil hij blijven jagen en slacht hij de kip met de gouden eieren niet. Anderzijds omdat hem tijdens de jachtopleiding is geleerd dat het vanuit ecologische standpunt niet verantwoord is meer dieren te doden dan er jaarlijks aan jongen bijkomen. Voor deze conclusie heb je overigens geen (jacht)opleiding nodig, gewoon boerenverstand volstaat ook. Daarnaast is de jager er wettelijk aangehouden een redelijke wildstand te handhaven. Het op deze wijze ‘oogsten’ uit dat wat de natuur oplevert, kan daarom als duurzaam worden aangemerkt. Dit heet met een internationaal aanvaard begrip ‘wise use’: verstandige benutting van wat de natuur oplevert. Onderdeel van het ‘wise use’-principe is o.a. dat de jager gehouden is om een duurzame staat van instandhouding van de wildsoorten te handhaven. Wanneer aan deze eis van goed rentmeesterschap wordt voldaan, zijn er geen ecologische beperkingen voor het schieten van een haas, wilde eend, konijn, fazant of houtduif. Als u vertrouwen heeft in de jager, dan kunt u nu het voornemen om de jacht op konijn (landelijk) en op het haas (in drie provincies) te sluiten, intrekken.

Jacht=emotie

Ik ben geen goed schrijver, en al helemaal niet als het gaat om het op- en beschrijven van emoties. Jacht is emotie en ik wil u de ervaring van een jager die zijn eerste haas schiet niet ontnemen. Ik kan dat niet beschrijven zoals Oswin Schneeweisz en Martijn van Dooren dat wel kunnen. Ik heb daarom een passage uit hun boek "De jacht in Nederland en Vlaanderen" in deze brief opgenomen:

".....Op het gras ligt een haas. Mijn eerste. Het hoekje waar ik hem schoot heet vanaf nu Oswins hoekje. Het was een voltreffer. Zo'n schot waar een verantwoordelijk jager eeuwig trots op is. 'Stokstijf blijven staan tot ie op tien meter is, dan aangooien, doorzwaaien en voor schieten. Dan heb je de minste kans dat je hem ziek schiet,' had mijn leermeester in jachtzaken Martijn nog gezegd. Hazen hebben met hun grote amberkleurige ogen een panoramisch zicht, waardoor ze elk mogelijk gevaar vrijwel meteen zien, maar er zit een weeffoutje in het verdedigingssysteem van de Lepus. Hij registreert voornamelijk beweging. Het knipperen van een ooglid is al genoeg om een haas te doen vluchten. Mijn haas gedraagt zich volgens het boekje. Hij rent recht op mij af door het hoge gras en maakt een haakse wending zodra ik uit de schaduw van de boom naar voren stap en het geweer aanleg. Een seconde later gaat Lepus 'over de bol'. Hij is op slag dood.

De vacht voelt zacht en warm in mijn handen. Ik streel zijn buik en het is alsof het bloed nog stroomt, maar het hart niet meer klopt. Het proces van verstijven is nog niet ingetreden. Alsof het leven nog geen plaats wil maken voor de dood. Het was zijn tijd, denk ik, zoals het ooit mijn tijd zal zijn. De jager is een onbegrepen mens omdat hij zich vrijwillig in het binnenste van de cirkel tussen leven en dood begeeft, maar dat betekent niet dat hij geen emoties voelt. De emoties gieren nog door mijn lijf als ik met vlakke hand over zijn buik naar beneden strijk om de blaas te legen. Dit 'pekelen' zorgt ervoor dat de achtergebleven urine in de blaas de smaak van het wild niet kan bederven. Het was mijn vinger die de trekker overhaalde en daarmee binnen een fractie van een seconde de beslissende keuze tussen leven en dood maakte. Ik zal ook niet ontkennen dat dat ook gepaard gaat met een gevoel van opwindings: de adrenaline giert op zo'n moment door het bloed. Maar alles komt getweeën: de vlucht komt met de aanval, de haat met de liefde en de dood met het leven. Ik voel mijn hart een beetje bloeden omdat ik deze trotse bewoner van het veld het leven heb ontnomen. Voor mij is dat de essentie van het begrip 'weidelijk'. De Dikke van Dale omschrijft het als volgt: "in overstemming met het gebruik, de ongeschreven regels bij het jagen". In wezen betreft het een ongeschreven code die al eeuwenlang onder de groene lieden wordt gehanteerd, maar die pas de laatste decennia is geformaliseerd. Het heeft alles te maken met hoe je je als jager in het veld gedraagt, met de houding ten opzichte van de natuur en de dieren. Een weidelijk jager maakt zijn passie ondergeschikt aan de eisen van goed wildbeheer en pleegt geen roofbouw op de wildstand. Hij heeft het welzijn van de dieren in een hoog vaandel. Daarom mag hij oogsten, in het besef dat alles in de natuur vroeg of laat ten prooi valt. De vos verschalkt het konijn, de ekster rooft een nest jonge vogels leeg: in de natuur is dood doodnormaal. Zelfs de klimopstruik die bij ons thuis zo idyllisch tegen de beuk aangroeit zal, wanneer de snoeischaar niet ingrijpt, die statige reus ooit vermorzelen (..).

Anders dan mensen sterven dieren met open ogen. Het geeft mijn Lepus iets heldhaftigs. Hij heeft zijn trots en edele voorkomen behouden, zoals hij daar ligt in het hoge gras met het perfecte lichaam van een topsporter. De schoonheid van een wild dier houdt niet op met het leven. Een dood dier laat zich prachtig determineren. Pas dan zie je hoe groot zijn achterlopers zijn in verhouding tot de voorlopers.

Dat maakt Lepus tot de ideale lange afstandsloper van het veld. Anders dan zijn kleine broer Konijn – die juist sterk is op de korte sprint – excelleert het haas (jagers spreken van het haas, nooit van de haas) op lange afstanden. Met zijn typische gang – waarbij de achterlopers voor de voorlopers worden geplaatst – bereikt hij een gemiddelde snelheid van wel vijftig kilometer per uur.

‘Bedenk wel dat dit je eerste haas is. Onthoud dat je leven neemt en leven geeft. Schiet omdat je jaagt, jaag niet om te schieten.’ Martijns stem klinkt nu zo plechtig als die van de priester bij wie ik lang geleden als jochie mijn Eerste Communie beleefde.....”

Tot zover de tekst uit het boek.

En nu, wat doet u?

Begrijpt u wat ik met de voorgaande informatie en tekst bedoel? Dat geen enkele jager zijn veld ‘leeg schiet’, dat hij weet wat er in het veld leeft (anders dan bureauonderzoekers, vogeltellers en sommige zoogdierenliefhebbers), dat hij voor het maaien van de graslanden de velden afzoekt naar jonge hazen, reekalveren en nesten van bodembroeders, dat hij intensief contact onderhoudt met boeren, dat hij tijdens de jacht de moerhazen zoveel mogelijk laat liggen, dat hij kraai en vos bejaagt ten gunste van hun prooidieren als weidevogels en jonge haasjes en hij akkerranden inzaait voor patrijzen.....

Ik hoop dat u, o.a. met mijn brief, uw besluit om de jacht op het konijn (landelijk) en op het haas (in drie provincies) intrekt. En mocht u in een persoonlijk gesprek meer informatie willen dan kunt u daarvoor contact met mij opnemen.